פודקסט תוהו: שיחה עם מירל לדרמן יוקלס

בפרק זה של הפודקאסט של תוהו, דוד דובשני משוחח עם חלוצת אמנות המיצג והאמנות המעורבת-חברתית מירל לדרמן יוקלס. יוקלס עברה לאחרונה לירושלים וגם נערכה לה תערוכה רטרוספקטיבית במוזיאון קווינס בניו יורק. הם מדברים על מניפסטים, על אותנטיות, על שיתופי פעולה, על לימודי אמנות, על נשים בתחום האמנות, על איגודי עובדים, על החיים בירושלים ועל מצב השמאל הפוליטי בארצות הברית ובישראל/פלסטין.

שיחה מאת דוד דובשני אוגוסט 20, 2019

מירל לדרמן יוקלס (נ. 1939) היא אמנית אמריקנית, חלוצה של אמנות המיצג, אמנות פמיניסטית ואמנות סביבתית. עבודותיה של יוקלס, הידועה בעיקר בזכות ה״מניפסט לאמנות תחזוקה״ (1969), מפנות תשומת לב לקשר בין מגדר ועבודה ועוסקות בפעולות השגרתיות של תחזוקה, שימור וניקיון. אלו פעולות חזרתיות שהעולם תלוי בהן, אך הן נותרות בלתי-נראות בעיני החברה ומבוצעות לרוב על ידי נשים ופועלים קשי-יום.

המניפסט לאמנות התחזוקה מחולק לשני חלקים. בחלק הראשון, ״רעיונות״, מציגה יוקלס את תפישת העולם שלה וכן מחשבות לגבי חוסר ההתאמה בין הזמן והמשאבים שתחזוקה צורכת ובין היחס השלילי של החברה כלפיה. החלק השני בנוי כהצעה לתערוכה בשם ״Care״. המניפסט נכתב בשנת 1969, לאחר הולדת בתה הראשונה של האמנית. כפי שהיא מספרת בשיחה, המניפסט קשור במשבר שהיא חוותה ברגע בו הבינה שמטלות היום-יום והטיפול בתינוקת גוזלים את כל זמנה ולא מאפשרים לה להמשיך לעסוק באמנות, בניגוד לאמני העבר שהעריצה - גברים שלא נאלצו להתמודד עם אותן סוגיות.

החלק השני של המניפסט מוקדש, כאמור, להצעת תערוכה בשם "Care", שיועדה במקור לחלל מוזיאלי. התערוכה, שמעולם לא התקיימה, הייתה אמורה להתפרש על שלוש קומות, המציגות שלושה חלקים רעיוניים: חלק 1 - אישי: קומה ריקה ובה האמנית מנקה ומבצעת עבודות תחזוקה יום-יומיות. חלק 2 - כללי: קומה המוקדשת לראיונות עם אנשי תחזוקה מקצועיים וחלל לקיום ראיונות באותו נושא עם המבקרים בתערוכה. חלק 3 - תחזוקה עולמית: קומה אליה יוכנסו באופן שוטף מיכלי אשפה, מים ואוויר מזוהמים. אלה יעברו תהליך ניקוי וטיהור בזמן התערוכה וישלחו ממנה בחזרה.

משנת 1977 ועד היום, יוקלס היא "אמנית הבית" (residence-in-artist) של מחלקת הסניטציה של ניו-יורק. בעבודה ידועה נוספת, ״לגעת בתברואה״ (Sanitation Touch) משנת 1979, פגשה יוקלס באופן אישי את כל 8500 עובדי שירותי התחזוקה והניקיון של עיריית ניו-יורק ואמרה להם ״תודה שאתה מחזיק את העיר ניו-יורק בחיים״. ב-2013 עברה לחיות בירושלים ומאז היא מחלקת את זמנה בין ירושלים לארצות הברית.

קישור לקריאה של המניפסט -

https://www.queensmuseum.org/wp-content/uploads/2016/04/Ukeles_MANIFESTO.pdf

אתר התערוכה במוזיאון קווינס -

https://queensmuseum.org/2016/04/mierle-laderman-ukeles-maintenance-art

Ukeles--Washing, Tracks, Maintenance--Outside, 1973_KK18_1.jpg

[1]מירל לדרמן יוקלס

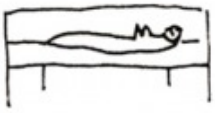
רחיצה / עקבות / תחזוקה: חוץ, 1973
חלק מסדרת המיצגים אמנות התחזוקה, 1973-1974
מופע במוזיאון וודסוורת' אתניאום, הרטפורד, קונקטיקט
© מירל לדרמן יוקלס
באדיבות האמנית וגלריה רונלד פלדמן, ניו יורק

Ukeles--Transfer-The Maintenance of the Art Object, 1973 (chart)
[2] small.jpg

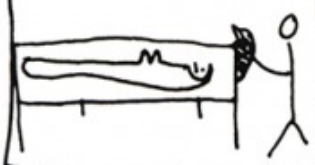
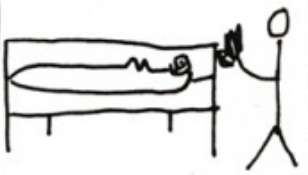
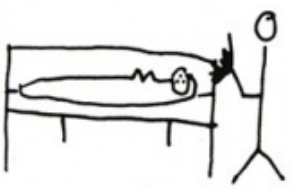
Transfer: The Maintenance of the Art Object © 1973

Museum Maintenance Rule: only the conservator is empowered to touch the art object, handle it, clean it.

1. Selection of the Art Object in the Museum:
Mummy (female figure) in glass case.

2. Activity: 3 people → same task → Museum → 3 powers

Activity	Person	Task	Result
	Maintenance Person	Clean the glass mummy case, (as usual).	A clean glass mummy case
	Mierle Laderman Ukeles, Maintenance Artist	Clean the glass mummy case: ("dust painting"). (Stamp glass case as Original Maintenance Art) (Maintenance Person can no longer touch it.)	A Maintenance Art Work
	Museum Conservator	(Perform conservation condition examination: Art Work is "Dusty. Requires superficial cleaning.) Clean the glass mummy case	A clean Maintenance Art Work

[3]מירל לדרמן יוקלס

העברה: תחזוקת חפץ האמנות: תחזוקת מומיה: עם איש התחזוקה, אמנית התחזוקה ומומחה השימור של המוזיאון, 20.7.1973. (פרט)
11 תצלומים, 16x20 אינץ' כ"א, שלושה תצלומים, 20x16 אינץ' כ"א; שלושה טקסטים, 11x8.5 כ"א
© מירל לדרמן יוקלס

באדיבות האמנית וגלריה רונלד פלדמן, ניו יורק

Source URL: https://tohumagazine.com/he/article/%D7%A4%D7%95%D7%93%D7%A7%D7%A1%D7%98-%D7%AA%D7%95%D7%94%D7%95-%D7%A9%D7%99%D7%97%D7%94-%D7%A2%D7%9D-%D7%9E%D7%99%D7%A8%D7%9C-%D7%9C%D7%93%D7%A8%D7%9E%D7%9F-%D7%99%D7%95%D7%A7%D7%9C%D7%A1

Links
[1] https://tohumagazine.com/he/file/ukeles-washing-tracks-maintenance-outside-1973kk181jpg
[2] https://tohumagazine.com/he/file/ukeles-transfer-maintenance-art-object-1973-chart-smalljpg
-[3] https://tohumagazine.com/sites/default/files/Ukeles--Transfer The%20Maintenance%20of%20the%20Art%20Object%2C%201973%20%28chart%29%20small.jpg